

Tværfaglige samarbejder, big data og komparation på tværs af tid og rum

Rane Willerslev om den museale etnografis potentialer og udfordringer i Danmark

Af Cecil Marie Schou Pallesen

Antropolog Rane Willerslev blev i 2017 direktør for Nationalmuseet i København. Med lanceringen af museets 2030-plan har han sat kursen for den udvikling, han mener er nødvendig for at bringe museet sikkert ind i fremtiden. Vi mødte Willerslev til en samtale om hans visioner for den danske museumsetnografi – og hvordan han i praksis ser disse visioner realiseret.

CP: Hvis du kunne gøre lige hvad du vilde med den museale etnografi i Danmark, hvad ville din vildeste drøm så være? Er der en vild drøm?

RW: Den vildeste drøm ville være, at etnografien skulle ind og lave store studier sammen med arkæologerne og historikerne. Hvor den etnografiske viden blev sat i spil. Og at det var den, udstillingerne kom til at handle om. Dét ville faktisk være min største drøm.

CP: Ikke nødvendigvis funderet i det materielle?

RW: Jo, det kunne det godt være. Hvis nu der blev lavet et studie af leg, for eksempel, så er det klart, at man ville se på, hvad er det for en drivkraft, leg har været gennem menneskets historie, og der ville komme nogle eksempler ude fra etnografien, hvor folk har legetøj af forskellig art. Jeg tror for eksempel ikke, at buen, som har været en gamechanger i menneskets historie, blev

opfundet af nogle kloge mennesker, der sad og tænkte sig om. Jeg tror, den blev opfundet som et stykke legetøj. Hvor meget fylder leg i forskellige samfund, hvad leger man, er det kun børn der leger, og hvad leger man med? Det kunne være et eksempel på et stort, komparativt projekt.

CP: Kan du realisere den drøm på Nationalmuseet?

RW: Et museum som Nationalmuseet er meget traditionelt. De akademiske debatter om materialitet er i vidt omfang ikke blevet taget ind her. Genstande er først og fremmest tænkt som en empirisk repræsentation af en kulturhistorisk periode. Repræsentationsdebatten gør, at det er ekstremt svært at lave etnografiske udstillinger. Hvis man spørger sig selv, hvad etnografiens grundlæggende rolle er på et museum, så er det at gøre opmærksom på, at mennesket er andet end den gamle græker. Mennesket er mere sammensat, end hvad vi kender fra den europæiske kulturarv. Og det kræver, at man viser noget, som for os er eksotisk og virker mærkeligt. Og så forklare det. Og gennem den forklaring og fortælling stille spørgsmålstejn ved etablerede sandheder i vores samfund og vores historieopfattelse. Det, mener jeg, grundlæggende set er rollen. Men repræsentationsdebatten har gjort dét enormt svært. Den anden rolle, jeg så kan se faget have, er at sætte det i forbindelse med europæisk historie og med udviklingen af mennesket set over tid. At man bruger det sammen med de andre fag. Med arkæologi. Og det er det, jeg håber at gøre rigtig meget på det nye museum. Men så skal fagene heller ikke tænkes selvstændige, isoleret fra hinanden. Så skal de tænkes sammen.

CP: Det indtryk, jeg fik, da jeg læste 2030-planen, var, at etnografien bliver det, der perspektiverer. Ude i siden, helt fysisk.

RW: Det er én af rollerne. I forhold til den kulturhistoriske rygrad vil der være perspektiver, hvor etnografien vil indgå. Der bliver det den perspektiverende rolle sammen med de andre fag. For eksempel: Hvad skete der på de mongolske stepper i middelalderen? Djengis Khan er ved at erobre verden. Det er rimelig vigtigt for at forstå vores egen verden. Eller det vi ser i stenalderen: Nogle af de sociale former er også det, vi ser i deleøkonomien i dag, i agil ledelse, ligestilling og alt sådan noget. Men jeg håber også, at Arktis får sit helt eget rum, hvor den arktiske fortælling og indfødte folk indgår sammen med arktisk geopolitik og alt muligt andet. Men det bliver også kolonihistorie. Kolonialisme er ikke kun en ensidig fortælling om et overgreb. Det er også en fortælling om et kulturmøde, som nogle indfødte brugte til at lave nogle kæmpe udviklinger inden for deres egen kultur. Kulturmøderne, synes jeg jo, er kolonihistoriske. Og det kræver selvfølgelig, at der både er kilder fra koloniherrerne og indfødte stemmer, som forklarer. Og det er sådan, jeg også ser det spille sig ud her på Nationalmuseet. Det er forbindelserne, der er vigtige. Møderne, som opstår i den tid, hvor verden omkalfatres totalt.

CP: *Kan det ikke også være interessant at fortælle historier, som ikke nødvendigvis har danskere som hovedpersoner?*

RW: Altså det kunne man jo godt, især de der store episke fortællinger. Polynesierne, som udforsker hele Stillehavet i både, det er jo fascinerende i sig selv. Men danskerne ved meget, meget lidt om kolonihistorien. Hvis man i første omgang kan sige: Danmarkshistorien har ikke udviklet sig isoleret, men i en interaktion med omverdenen, og noget af det, vi ser i dag, kan vi kun forstå, hvis vi ser det historiske også. Det tror jeg er ret væsentligt.

Jeg tror bare, at det er enormt vigtigt at få løftet de etnografiske genstande op på et mere generelt niveau. De skal selvfølgelig fortælle noget specifikt, men de skal også referere til en mere generel problematik, så man ikke bare dykker ned i en lille lomme. Det er også det, der er den moderne antropologis problem. Faget består af to elementer: Feltarbejdet, som lever i bedste velgående, og det komparative, som er afgørende for, at vi kan sige noget generelt om mennesket. Du kan ikke finde en etnografi i dag, som laver en systematisk komparation. Den eneste komparation, der eksisterer, er mellem det folk, du studerer, og så det vestlige samfund, du kommer fra. Det er en kæmpe svaghed for faget.

Ny datalogi har givet nogle muligheder, vi slet ikke har forstået at udnytte i antropologien. Du kan jo søge efter enorme mængder digitale data, og det kan du bygge komparationer på. Det kan man selvfølgelig kritisere, men når mængden af data bliver så enorm, så kan man se nogle mønstre, som man ellers ikke kan se med det blotte øje. Jeg mener, at vi bør udnytte den enorme datamængde, der findes. Feltarbej-

det kan uden tvivl noget, som ingen andre videnskabelige metoder kan, men det bliver jo sådan nogle mikrostudier. Etnografi er interessant, hvis du kan sætte mikrostudierne ind i en større komparativ forståelse. Hvor folk kan se sammenhænge på tværs af tid og rum. Og det erstatter jo ikke, at man slår ned i en lokal kultur og nærder igennem der, men det nytter jo ikke, at man ikke kommer videre derfra.

CP: *Hvad mener du, de fysiske samlings potentiale er i dette perspektiv?*

RW: Hvis en genstand eller samling åbner verden op. Hvis du kigger gennem en polynesisk kano, så åbner hele navigations-systemet sig, og hvordan du rigger sejl og opererer båden. Men det allerflotteste er jo, hvis genstanden kan få én til at reflektere over sig selv i nutiden. Hvis man laver en montage af genstande, som sætter genstandene i spil på en ny måde, der taler til den nutid, vi lever i, og får os til at reflektere over, hvordan vi lever, og om vi kunne gøre det på en anden måde. Det er jo det, der er etnografiens ultimative rolle i virkeligheden. Og vigtigste rolle. Det kræver noget arbejde, og det kræver også nogle formidlingsgreb, som gør, at det ikke bliver sådan noget super akademisk noget, som ingen fatter. Risikoen for, at du kommer derover, er ret høj, når du laver sådan noget.

CP: *Man kan indsamle på mange forskellige måder. Vi kan filme, fotografere, 3d-fotografere genstande. Mener du stadig, det er relevant at indsamle genstande?*

RW: Ja, det mener jeg. Jeg mener bare, det efterhånden er blevet ekstremt problematisk at gøre det. Det er jo også derfor, de fleste museer er stoppet med reel etnografisk indsamling. Det politiske klima for

“ Pressen forsøger jo hele tiden at skabe et billede af, at der er en kæmpe konflikt mellem forskning og formidling, og hvis formidlerne gør noget, så er det udtryk for, at forskningen ikke har en stemme.

at gøre det har jo virkelig gjort det svært. Du kan jo ikke bare have to hvide mænd til at stå og lave en udstilling om verdens indfødte folk, vel? Det kan du bare ikke. Og det er jo også meget rimeligt, at det er på den måde. For at have indfødte folks genstande i udstillinger, må du lave det arbejde, der ligger i at lave en relation med dem. Det er meget krævende, men det er nødvendigt. At man har en relation, så man ikke bare hiver folk ind og begynder at lave udstilling, men at man faktisk har en løbende relation med dem og bruger etnografer også, som har en relation til dem, til at gå i dialog med dem og lave udstillingen. Det, der også gør det kompliceret, er, at de indfødte folk også ofte er fragmenterede selv i alle mulige fraktioner, og deres politiske repræsentanter er ikke nødvendigvis dem, der repræsenterer befolkningens holdninger. Det gør det jo enormt kompliceret. Men jeg tror hverken, man kan eller skal lave etnografiske udstillinger, uden at de indfødte er involveret.

CP: Du mener ikke, man ville kunne gå ned på magasinerne og se: hvad har vi af potentiale her, hvilke historier kan vi fortælle med disse genstande? Du mener, det er mere kompliceret end det?

RW: Ja, det tror jeg desværre, at det er. Det er jo en afvejning hver gang. Hvis man vil hive en eller anden genstand op, som skal gå i samspil med nogle andre ting, så skal man jo ikke nødvendigvis have tilladelse til at gøre det. Men hvis man vil lave en hel verden, hvor man udfolder nogle indfødte verdener, så tror jeg, man skal gå i dialog med dem.

CP: Er det din vision for etnografien i det nye Nationalmuseum?

RW: Ja. Men det er meget vigtigt, at dagsordenen sættes af museet. Den dagsorden, museet sætter, skal ikke torpederes af nogle andre dagsordener: Vi har en dagsorden, en historie vi ønsker at fortælle. I er en del af historien. Fra jeres perspektiv, hvordan vil historien så skulle vises og udfoldes? Udstillinger skal være videnskabsdrevne. De skal baseres på videnskabelige fakta. Og museerne har *serve-ret* i forhold til hvordan, de vil gå til det. Men der bliver nødt til at være en dialog med de indfødte kulturer, som portrætteres i den sammenhæng. En tæt dialog.

CP: Og det vil også sige en tæt forbindelse mellem forskning og formidling?

RW: En ekstremt tæt forbindelse. Helt ekstrem.

CP: Hvordan mener du, man gør det på en god måde?

RW: Pressen forsøger jo hele tiden at skabe et billede af, at der er en kæmpe konflikt mellem forskning og formidling, og hvis formidlerne gør noget, så er det udtryk for, at forskningen ikke har en stemme. Men vi laver jo aldrig formidling uden at involvere forskere. Det har vi aldrig gjort. Der skal

“ Vi accepterer, når romaner skal filmatiseres, at ting udelades og karakterer slås sammen. Men når det gælder formidlingen af forskningen, så er der mindre tilbøjelighed til at acceptere dette.

være en forskningsmæssig ryggrad i formidlingen. Men det betyder jo ikke, at det er én forskers specifikke *take* på tingene, som skal formidles. Forskeren skal også acceptere, at det at lave formidling, at lave en udstilling, indebærer en kreativ oversættelse af viden. Fra ét domæne til et andet. Og i den oversættelse forvrides og drejes det, og det skal forskeren synes er morsomt at være med i, hvis vedkommende vil være med til at lave udstillingerne og grundlæggende set vil arbejde på et museum. For hvis du er forsker på et museum, så skal du kunne lide det. Og på samme måde: Formidleren skal tage forskerens viden alvorligt. Men der er ikke et 1:1 forhold mellem en forskers interessefelt og det, der formidles. Og jeg tror faktisk, at mange af konflikterne ligger i den manglende erkendelse af dette. Idet du skaber en udstilling, så bruger du et helt andet medie. Og det medie vil jo forandre forskningens karakter, ikke sådan at det bliver usandt, men så det kan forstås af et publikum. Vi accepterer, når romaner skal filmatiseres, at ting udelades og karakterer slås sammen. Men når det gælder formidlingen af forskningen, så er der mindre tilbøjelighed til at acceptere dette. Men resultatet, hvis du ikke accepterer det, er, at man får endeløse plancher, som i virkeligheden bare er bøger, med nogle genstande. Jeg synes, det giver mulighed for, at man som forsker kan træde ind med det, man er allerstærkest i, og gå i dialog om, hvordan oversættelsen skal ske.

CP: *Hvad tænker du om den museale etnografis ansvar i forhold til eksempelvis arkæologiens ansvar? Er der et bestemt antropologisk ansvar for at formidle nogle bestemte temaer, fortælle nogle bestemte historier eller vække en bestemt nysgerrighed?*

RW: Det interessante er jo, at arkæologien er mere afhængig af etnografi end omvendt. Du kan ikke forstå menneskeofringer uden at forstå, hvad menneskeofringer er mere generelt. Du kan ikke forstå, hvad et klanbaseret samfund er, uden også at forstå hvad klaner er. Du kan ikke forstå en økonomi uden at forstå, hvad udveksling er. Men etnografien har selv spændt ben for den mulighed, etnografien har for at tilbyde sig til arkæologien, fordi man igennem 1980erne blev ved med at stå og sige, at arkæologien ikke kan bruge etnografien. Fordi moderne jægersamlere ikke kan være repræsentanter for vores fortid. Der har man jo afskåret sig muligheden for at samarbejde på grund af politisk korrekthed. Og dermed har man umuliggjort sig selv. Man har besværliggjort sin egen rolle i en museal verden og i en tværfaglig verden med arkæologi.

CP: *Så det er et ansvar, som etnografien ikke har taget på sig?*

RW: Ja, det synes jeg faktisk. Faget bliver ved med at skyde skylden på andre. Enten må man tage konsekvensen af, at faget

har bevæget sig et helt andet sted hen, så der ikke længere er nogen forbindelse, eller også må man sørge for at uddanne på en måde, hvor den forbindelse er der. Og det *kunne* man jo godt. Men der har man jo skåret den fysiske antropologi helt væk, det eksisterer slet ikke. Det er ikke engang en del af vores introduktionskursus. Hvilket jo er grotesk, for hvis vi skal kunne ud-sige noget om mennesket, så må vi i hvert fald i vores udgangspunkt have en forståelse af genetik og fysisk antropologi, menneskets evolution.

CP: *Men kunne man ikke også godt fortælle om mennesket uden det historiske? I et mere bredt, komparativt, globalt perspektiv?*

RW: Jo, det ville man godt kunne, men hvis man skal tale om menneskeofringer, så tror jeg ikke, man kommer uden om noget historisk også, for der er ret få samfund, der åbenlyst bruger det i dag. Men for eksempel hos aztekerne og indianske civilisationer er der jo masser at hente. Men det er heller ikke, fordi jeg siger, at det moderne ikke har noget at tilbyde. Det tror jeg vitterligt, det har. Men der mangler den der kobling til de klassiske emner.

CP: *Synes du, antropologiens potentiale eller ansvar forløses bedst i et samarbejde med arkæologer?*

RW: Det gør det på et museum. Det er mest dét. Ikke i al almindelighed. Men på et museum gør det, fordi museer generelt er domineret af arkæologer. Og historikere til en vis grad.

CP: *Så det er fordi, det er dér, man har muligheden for at spille ind på en værdifuld måde?*

RW: Ja. Men... vi er så bundne til en kvalitativ metode, og vi er bange for, at hvis vi rykker på den og ikke bare dyrker den, så vil der gå noget tabt. Den kvantitative side af tingene har jo udviklet sig helt vildt. Alle steder, inklusive museer, er big data jo nøglen til alt. Det er helt afgørende, at antropologien kommer ind og får fat i noget af det her. Og at der bliver undervist i det, for det er i hvert fald én måde at genoplive det komparative på. Og kun igennem det komparative kan et museum folde sig ud.

CP: *Og hvad er det, vi skal vide? Hvad skal vi lære af det?*

RW: Jamen vi skal lære, hvad mennesket er for noget. Det er jo kun ved at lave sammenligninger over tid og rum, meget store sammenligninger, at vi kan sige noget om, hvad mennesket er. Og hvordan det har udviklet sig.

CP: *Og der kan genstande så hives ind for at eksemplificere?*

RW: Ja, det kan sagtens være. Genstande er jo ofte udgangspunktet for at lave de komparationer. Altså sådan helt klassisk, så står der sådan en flintekile, og så står der en an-

“ Jeg ved det sgu ikke.

Det er svært at sige, hvad der er det rigtige. På Moesgaard syntes jeg, der kom for meget hjem af dét der. Plasticallerkener og så videre. Det er jo ikke plasticallerkener, man tyr til, når man skal lave udstillinger.

Rane Willerslev, født i 1971, er direktør for Nationalmuseet. Han har en kandidatgrad i visuel antropologi fra University of Manchester og er ph.d. fra Cambridge University. Udover sit professorat i Antropologi på Aarhus Universitet har han været leder af Etnografisk Afdeling på Moesgaard Museum og direktør for Kulturhistorisk Museum i Oslo.

den flintekile og en tredje, fjerde, femte, og så ser man, at der faktisk har været en evolution. Der har været en udvikling af prototypen af den her flintekile, som så er blevet til noget andet. Men sådan kan du jo også se sociale mønstre. At ting har udviklet sig fra simple samfund til mere komplekse samfund, er der jo ingen tvivl om. Men *hvordan* er udviklingen sket. Det kunne være sådan noget.

CP: *Der indsamles ikke så meget mere. Mange af de genstande, som er på de etnografiske museer, i hvert fald i Danmark, er indsamlet årtier tilbage. Og der er pladsproblemer...*

RW: Altså, det har jo ikke den store værdi at have 50 plasttallerkener fra Mozambique.

CP: *Tidligere har man jo tænkt, at nu dokumenterer vi en hel kultur og indsamler alt...*

RW: Det kan vi jo ikke på samme måde i dag. Tidligere kunne man opretholde illusionen om, at det var kulturelle øer, og så kunne man indsamle, så man dækkede hele ø-økologien. Det har reelt ikke været tilfældet dengang, men det er slet ikke tilfældet nu. Jeg har selv samlet ind i Sibirien. Jeg kan huske, jeg var meget i tvivl om, om jeg skulle samle sovjetisk tøj ind. Der var sindssygt meget af det på den tid. Verden svømmede i de ting, og jeg tænkte: skal jeg virkelig samle det ind? Men jeg gjorde det alligevel, og 8 år efter var der ikke en eneste genstand tilbage fra Sovjettiden. Der viste det sig at blive et vidnesbyrd fra en periode, som nu er forsvundet. Og havde jeg

ikke gjort det, så havde det virkelig været et tab. Jeg ved det sgu ikke. Det er svært at sige, hvad der er det rigtige. På Moesgaard syntes jeg, der kom for meget hjem af det der. Plasticallerkener og så videre. Det er jo ikke plasticallerkener, man tyr til, når man skal lave udstillinger. Det er tuaregerne og Afghanistan og sådan noget, hvor du har de der store, fantastiske samlinger. Der kom for mange småsamlinger hjem fra tilfældige steder.

CP: *Og ting uden fascinationskraft?*

RW: Ja, der var ingen fascinationskraft overhovedet.

CP: *Så der er nogen samlinger, der åbenlyst kan mere end andre. Hvad tror du definerer dem?*

RW: Det er jo også noget med størrelsen på samlingerne. For det, der gør Afghanistan-samlingen fantastisk, er jo, at den er så stor, så man kan skabe en fuldendt verden. Men hvis man har 20 ting fra et eller andet sted, så er det begrænset, hvad man kan gøre med det. Hellere satse på noget, hvor man virkelig går i dybden og virkelig får samlet ind, i et område hvor man synes det er interessant, fremfor at have en masse løse sager.

CP: *Gjorde det noget bestemt ved dit feltarbejde, at du også indsamlede?*

RW: Ja, det gjorde det. Men jeg vil sige, det har ændret sig over tid. I starten var jeg på en klassisk ekspedition, hvor vi rejste gennem landskabet. Vi var på stederne i kort tid. Og jeg glemmer ikke... Vi mødte en tjuktisk rensdyrlejr. Og så ville jeg købe deres kæmpe nomadetelt. Stolperne er hellige,

og det er gået gennem mange generationer, hvor de reparerer på det. Og jeg talte med ejeren af det og tilbød ham en snescooter for teltet, hvilket er mange penge, men jeg kunne se, han ikke havde lyst til det. Han gik dog med til det. Men næste morgen da jeg vågnede, var hans nomadelejr pakket sammen, og alle var væk. Han *ville* bare ikke. Og det siger noget om, at den form for indsamling, under sådan nogle forhold, hvor du ikke etablerer ordentlige, menneskelige kontakter har nogle problemer bygget ind i sig. Men det blev for mit vedkommende erstattet af langtidfeltarbejder, og der blev det en helt anden situation, fordi mange af de ting, jeg samlede ind, var ting, der var blevet lavet til mig selv. Så det er mit tøj, men i totalt indfødt stil. Det er derfor, tjukti-dragten er i så stor en størrelse. Så dels er det ting, som er blevet lavet til mig selv, eller som jeg har betalt for at få lavet, og dels er det ting, som jeg fik i gave. I kraft af, at du ved noget om samfundet, så får du også viden om, hvad kan du tillade dig, og hvad kan du ikke tillade dig. Så indsamling er jo mange ting.

CP: *I Sverige har man verdenskulturmuseer, etnografiske museer. Katja Kvale skrev for nyligt, at Danmark forsømmer etnografisk formidling. Burde vi have et etnografisk museum?*

RW: Det har jo været diskuteret meget. Om man skulle rykke etnografien ud af... og det synes jeg ikke. For så får man virkelig en opdeling og en forståelse af danmarkshistorien, som er meget snæver. Et-nografien ville mangle. Men det er jo fordi, jeg gerne vil have dem til at spille sammen, fagene. Det er det, der er mit håb. Det skal der nok komme vrøvl ud af også... haha!

CP: Du mener, det er mere værdifuldt at have de etnografiske samlinger til at spille sammen med danmarkshistorien end at have dem for sig selv?

RW: Ja.

CP: Hvorfor?

RW: Fordi ellers får du et forkvaklet billede af verden. Verden består af Danmark og verden. I dens mangfoldighed. Så den givne opgave må være at få dem til at spille sammen. Hvis du kun laver sådan noget, "her har vi Danmark", så får du et fuldstændig forkvaklet billede af verden. På samme måde hvis du lavede et etnografisk museum, så tror jeg også, at risikoen for, at det ville gå hen og blive et *woke* museum ville være enormt høj. Og jeg ser ingen grund til, at vi skal have et sådant museum. På samme måde ser jeg heller ingen grund til, at vi skal have et kolonimuseum. Fordi kolonihistorie er en del af danmarkshistorien, og kolonihistorien er også en del af den etnografiske historie. Stort set alle de genstande, der er blevet indsamlet, er blevet indsamlet som en del af det koloniale. Så vi skal have det til at spille sammen. Og opgaven ligger i: Hvordan får man det til at spille sammen frem for at fragmentere og give isolerede fortællinger, som har en risiko for at gøre folk dummere, hvis jeg skal være helt ærlig. Det mener jeg faktisk. Men der er en række udfordringer i det. For det etnografiskes vedkommende handler det om, hvor etnografien som fag står i dag, og hvordan politikken er i forhold til de indfødte folk, genstandene er samlet ind fra. Der er der nogle udfordringer. Men det er jo dem, jeg så må tage fat på og løse konstruktivt. Det er min holdning. Forestillingen om, at hvis man lavede et separat etnografisk museum, så ville man bare få et helt fantastisk museum, som alle ville synes var helt fantastisk, den er jo stendød. For hvis du får et *woke* museum, så ville halvdelen af befolkningen hade det, og det ville være genstand for endeløs polemik på en uinteressant måde. Det er jo også dét. Kolonihistorie er nu blevet et debateme, der udfolder sig på en meget uinteressant måde. For enten står man i den ene lejr, eller også står man i den anden lejr. Og så står man bare og beskylder hinanden. Frem for rent faktisk at gå ned i historien og se: Hvad var det her kulturmøde for noget?

CP: Skal alle de genstande, vi skal have i de etnografiske samlinger i Danmark, have et formidlingspotentiale?

RW: Nej, samlingerne er også en dokumentation. Forskning skal altid være mere og større, end hvad der udstilles. Der ligger et meget væsentligt element af dokumentation.

CP: Mener du, der skal forskes i samlingerne i sig selv?

RW: Ja, men jeg har det sådan med forskning, at som museumsforsker skal du kende din samling. Fint nok. Og det er vigtigt. Men du skal fandme kunne sætte den i spil. I et komparativt perspektiv på tværs af tid og rum. Og det halter mere og mere. Jeg er specialist i 300 mennesker i Sibirien. Det er nogle af de mest marginaliserede mennesker, man kan forestille sig. Men jeg kan jo godt løfte dem op i nogle store komparative studier. Det forventer jeg, at en forsker kan. At du ikke bare er 1:1 med din samling, men er i stand til at løfte den op i et generelt perspektiv.

CP: Har du selv en yndlingssamling?

RW: Min yndlingssamling er den sibirske! Den er helt fantastisk. Der er shamandragter og alle mulige andre ting, som er helt fantastiske. Men den er jo ikke udstillet. Desværre.

CP: Bliver den det?

RW: Det håber jeg. Hvis det der store arktiske rum kommer i det nye museum, så ville den blive aktiveret dér.

Læs Nationalmuseets 2030-plan her: https://natmus.dk/fileadmin/user_upload/Editor/natmus/nat_som_organisation/NM2030/Visionsskriv_Nationalmuseet_2030.pdf

Cecil Marie Schou Pallesen er ph.d. i Antropologi fra Aarhus Universitet og er museumsinspektør og postdoc på Etnografisk Afdeling, Moesgaard Museum.

En høvding kigger ind i kameraet, mens rituelle gaver bliver båret hen til forfædre åndernes sted til den årlige Odwira fejring i Ghana. Foto fra udstillingen *Åndesteder*. Fotograf: Nii Obodai.